

STORTINGET

Representantforslag 155 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Marius Langballe Dalin, Oda Indgaard, Ingrid Liland, Arild Hermstad, Siren Julianne Jensen, Frøya Skjold Sjursæther og Une Bastholm

Dokument 8:155 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marius Langballe Dalin, Oda Indgaard, Ingrid Liland, Arild Hermstad, Siren Julianne Jensen, Frøya Skjold Sjursæther og Une Bastholm om å avvikle Helseplattformen og sørge for brukervennlige journalsystemer

Til Stortinget

Bakgrunn

Helse Midt-Norge RHF bestemte seg i 2019 for å inngå kontrakt med det amerikanske selskapet Epic om anskaffelse av IT-systemet Helseplattformen. Systemet ble innført tross sterke advarsler fra fagfolk innen både IT og helse. Helseplattformen har siden skapt mye frustrasjon i Helse Midt-Norge og ført til mange farlige situasjoner. Mange feil er rettet, og brukergrensesnittet har fått noen forbedringer, men det er fortsatt et system som gir betydelig fare for at livsviktig informasjon forsvinner eller ikke kommer dit den skal. Selv om effektiviteten nå, på noen områder, trolig er på nivå med det tidligere journalsystemet Doculive, er dette veldig langt fra et effektivt arbeidsverktøy. Brukergrensesnittet har store mengder informasjon og valgmuligheter en sjelden eller aldri trenger, som gjør systemet svært uoversiktlig, ineffektivt og lite intuitivt. Forslagsstillerne vurdering er at å få dette brukergrensesnittet effektivt vil kreve at en designer det helt fra grunnen av, og kostnadene vil trolig være i mangemilliardersklassen. I tillegg kommer behovet for ytterligere feilretting og systemer for strukturert og effektiv informas-

jonsinnhenting og presentasjon. En vil da sitte igjen med et system Norge – etter det forslagsstillerne kjenner til – ikke eier, bygget over en mal som ikke er tilpasset norske forhold, og eid av en amerikansk gigant.

Prosjektet med Helseplattformen var et pilotprosjekt for å løse behovene som ble påpekt i Meld. St. 9 (2012–2013) Én innbygger – én journal. Samtidig har Norsk helsenett SF (NHN) og de andre helseforetakene gjennomført utvikling for å løse de samme behovene, hvor Helse Midt-Norge ofte har blitt stående utenfor på grunn av IT-løsningen Helseplattformen. Om man skal fortsette arbeidet med Helseplattformen basert på Epic, vil man ende opp med konkurrerende IT-porteføljer innen norske sykehus på en måte som undergraver samhandlingen som helsevesenet trenger.

Ett av målene må være et brukergrensesnitt der arbeidsflyten er rask og effektiv, nødvendig informasjon lett tilgjengelig og oversikten ikke blir dårlig på grunn av mye overflødig informasjon.

Helsesektoren har erfaring med vellykket fornyelse drevet både i statlig regi med Norsk helsenett og av privat sektor med norske helse-IT-bedrifter. Norsk helsenett forvalter infrastruktur og fellestjenester som gjør det lett å dele helseinformasjon på tvers av løsninger. Dette gjør at man ikke trenger noen kommersielle løsninger for å ivareta behovet for å dele helseinformasjon. Man kan bruke markedet til å levere effektive brukerflater som samhandler ved at de bruker nasjonale delingstjenester levert av NHN. Her er det flere norske og europeiske kommersielle leverandører som kan levere løsninger for ulike brukere.

Forslagsstillerne mener det bør gjøres et målrettet arbeid med god brukermedvirkning for å få effektive og intuitive datasystem med enkel og logisk arbeidsflyt som legger til rette for at klinikere kan bruke mindre tid

med datamaskinen og mer med pasientene. Der det allerede finnes gode løsninger brukt ellers i landet, bør disse også tas i bruk i Helse Midt-Norge. Der løsninger mangler, må man få til god brukervedvirkning i utviklingen ved at kodere er med inn i klinikken for å observere hvordan arbeidsflyten foregår. Det er avgjørende at kompetanse innen andre fagområder trekkes inn. Arbeidet bør legge vekt på enkel tillæring, visuell utforming som framhever det viktigste, og at brukernes oppmerksomhet ikke overbelastes med uvesentligheter. Funksjoner klinikerne sjelden trenger, må tones ned eller fjernes. Der penn og papir fungerer godt, bør det vurderes et grensesnitt som ligner mest mulig på en slik arbeidsmåte.

Helse Midt-Norge har de høyeste IT-kostnadene per innbygger. Det er ingen utsikt til at dette vil bedre seg. Sett i lys av det enorme arbeidet som må til for å skape et virkelig effektivt brukergrensesnitt som er trygt for pasientene, må en tvert imot forvente betydelig økte kostnader framover. En gjennomgang regjeringen har gjort,

viser store svakheter ved systemet. Det er heller ingen exitstrategi. Selv om det vil ha store kostnader å avslutte kontrakten med Epic og anskaffe nye løsninger, er det en enorm økonomisk risiko å fortsette.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for Stortinget for hvordan en skal avslutte kontrakten med Epic, utvikle Helseplattformen og erstatte den med et velfungerende marked av løsninger som samhandler effektivt. Hver av løsningene bør enkelt kunne byttes ut med en annen. Det bør vektlegges et intuitivt og effektivt brukergrensesnitt. Planen skal legges fram innen utgangen av 2026.

5. mars 2026

Marius Langballe Dalin

Oda Indgaard

Ingrid Liland

Arild Hermstad

Siren Julianne Jensen

Frøya Skjold Sjørsæther

Une Bastholm

